

ефективність моральної винагороди, зокрема через задоволення потреб у самоповазі, особистих досягненнях, компетентності, повазі з боку оточуючих, самовираженні, самореалізації.

Професійна складова трудового потенціалу змінюється з розвитком професійного рівня персоналу та залежить від його кількісного та якісного складу. Професіоналізм відіграє вирішальну роль у розвитку трудового потенціалу. Досвід розвинутих країн показує, що постійне інвестування у професійну освіту для підвищення кваліфікації різними тренінгами, семінарами, практикумами дає позитивний результат для компанії. І прослідковується тенденція, що збільшення витрат призводить до підвищення ефекту. В Україні ж навпаки підприємства дедалі частіше скорочують виділення коштів у професійну освіту, негативно впливає як на конкурентоспроможність продукції, так і працівників.

Організаційна складова трудового потенціалу визначається сукупністю різних просторових та часових об'єктивних і суб'єктивних факторів, які спрямовані на реалізацію цілей та завдань. До її складу входять джерела, можливості та засоби, які використовуються для вирішення певних завдань чи для досягнення конкретної мети.

На наш погляд, соціально-біологічна складова являється однією з найважливіших складових трудового потенціалу. На прикладі багатьох успішних закордонних компаній можна переконатися, що саме від прояву соціально-біологічних характеристик, таких як ментальність та темперамент залежить злагодженість та взаємоузгодженість процесів у колективі. Тому, вже декілька років поспіль в Україні міжнародні компанії при підборі персоналу значну увагу приділяють саме різноманітним соціально-психологічним тестам.

Висновки. Узагальнюючи все вищевикладене можна зазначити, що кожна з виділених компонент має особливе значення у формування трудового потенціалу компанії. Вона містить у собі ряд характеристик і елементів, детальний аналіз яких є необхідним під час управління трудовим потенціалом і підвищення його ефективності.

СИСТЕМА ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ: ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА

Губін Ю. І., Зборовська Т. В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна.

x123@ua.fm

Вступ. Інтенсивний розвиток фармацевтичної промисловості має суттєвий вплив на навколишнє середовище, яке проявляється, в основному, у вигляді негативних впливів. Використання різноманітних сильнодіючих речовин, відсутність технологій збору невикористаних лікарських засобів споживачами, тощо веде до забруднення ґрунту, водою і атмосфери шкідливими компонентами фармацевтичної продукції, хімічними речовинами.

Тому актуальною є розробка системи екологічного менеджменту (СЕМ) та її інтегрування в загальну систему управління фармацевтичним підприємством.

Однією зі складових такої системи є розробка документації в галузі захисту екології та введення її в загальний документообіг.

Мета дослідження. Провести аналіз та встановити необхідні елементи для документування робіт щодо екологічного захисту фармацевтичних підприємств.

ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали та методи. Базою для розробки документації є чинне законодавство України та ЄС у галузі екології: Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища", Закон України Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року, Закон України Про охорону земель, Земельний кодекс України, тощо.

Схема впровадження СЕМ включає декілька стадій, однією з них є документація екологічної діяльності підприємства (рис. 1).

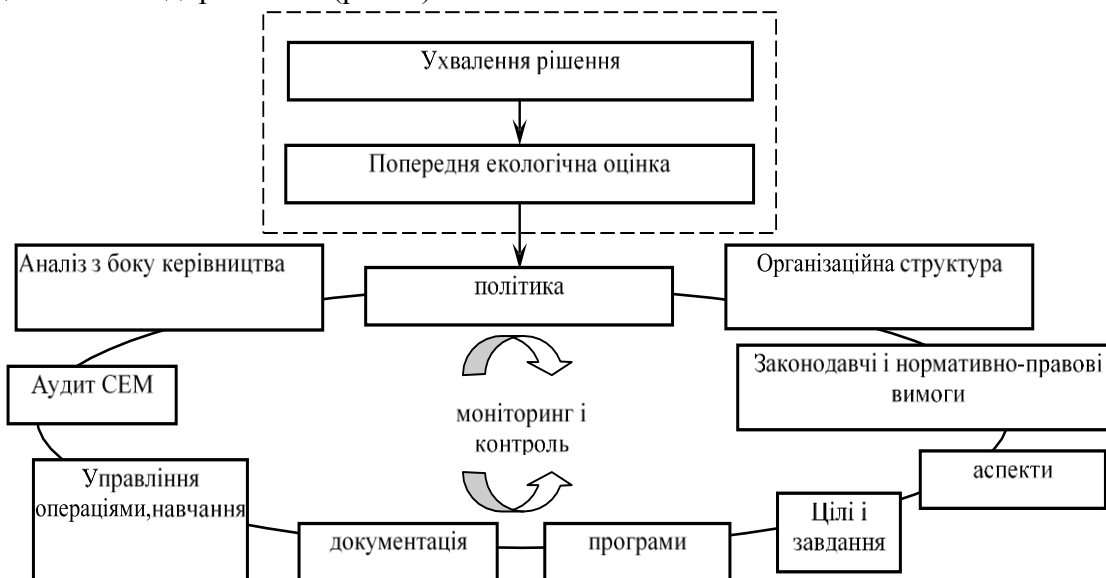

Рис. 1. Схема впровадження СЕМ на підприємстві

Отримані результати. Згідно ISO 14001:2015 «Environmental management systems — Requirements with guidance for use», IDT основним документом в СЕМ є екологічна політика. Вона визначає стратегічний напрям організації по відношенню до довкілля та повинна забезпечувати основу: для розробки екологічних цілей; встановлення рівня екологічної відповідальності; екологічні результати діяльності, які потрібні організації, відносно яких можна оцінити подальші дії.

Екологічна політика встановлює принципи дій для організації.

Орієнтовний шаблон екологічної політики підприємства:

Підприємство здійснює свою діяльність у фармацевтичному секторі галузі охорони здоров'я з (вид діяльності) у (місце розташування).

Мета діяльності Підприємства – випуск конкурентоспроможної продукції, яка відповідає вимогам належної виробничої, фармацевтичної практики та є екологічно чистою та безпечною для вживання людиною, що можна досягти тільки на основі розвитку, модернізації виробництва і підвищення рівня його екологічної безпеки.

Місце розташування: (місце розташування відносно екологічного впливу (міста, річки, озера, тощо)). Всі проекти та виробництва компанії здійснюються відповідно до вимог цієї політики.

Підприємство бере курс на впровадження та підтримання ефективної системи екологічного менеджменту, заснованої на вимогах міжнародного стандарту ISO14001. Підприємство дотримується вимог екологічної політики України та міжнародних стандартів та міжнародних угод у сфері захисту навколишнього середовища.

Визнаючи неминучість надання негативного впливу на навколишнє середовище в процесі своєї діяльності, затвердженням даної Політики Підприємство приймає на себе зобов'язання мінімізації цього впливу, обліку його наслідків, компенсації завданих збитків.

Керівництво і персонал підприємства повною мірою усвідомлюють важливість і необхідність впровадження технологій з мінімальним впливом на довкілля, тому вживає усіх необхідних заходів щодо захисту навколишнього середовища.

Підприємство бере на себе зобов'язання щодо запобігання забруднень навколишнього середовища, у тому числі викидів парникових газів та озоноруйнівних речовин. Особливу увагу приділяє поводженню з хімічними, біологічними відходами.

Постійно поліпшує технологічні процеси та аспекти з метою зниження негативного впливу на навколишнє середовище, керуючись категоріями життєвого циклу фармацевтичного продукту.

При здійсненні своєї діяльності втілює ризик-орієнтований підхід.

Облік потенційних екологічних ризиків при прийнятті управлінських рішень, що визначають стратегію розвитку Підприємства. Управління екологічними ризиками і виробничий екологічний контроль як частина системи управління діяльністю Підприємства.

Постійно працює над мінімізацією забруднення повітря. Оцінює ризики потрапляння шкідливих речовин у навколишні водойми та ґрунти.

Проводить гармонізацію з політиками підприємства, існуючими, та тими, що будуть створеними у майбутньому.

При розміщенні сировини та готової продукції враховувати можливі атмосферні на інші природні та антропогенні впливи.

Моніторинг довкілля у зоні своєї діяльності та інформування громадськості здійснюється у відповідності до Орхуської конвенції.

При виборі постачальників сировини надає перевагу організаціям які здійснюють свою діяльність з урахуванням збереження навколишнього середовища.

Підприємство здійснює екологічне навчання персоналу та мотивує особисту відповідальність кожного члена колективу за збереження довкілля.

Для покращення навколишнього середовища підприємство здійснює благоустрій та озеленення території підприємства.

Керівництво Підприємства бере на себе зобов'язання з реалізації принципів і цілей, декларованих цією політикою. Співробітники Підприємства призначаються відповідальними за забезпечення екологічної безпеки, за здійснення виробничого екологічного контролю згідно організаційної структури Підприємства та його структурних підрозділів, своїми посадовими обов'язками.

Періодична перевірка даної Політики проводиться Відділом виробничого контролю Підприємства в міру необхідності, але не менше 1 разу на рік.

Рішення про ініціювання процесу внесення змін до документу приймає Директор Підприємства.

Екологічна політика надається у вільному доступі для широкого кола громадськості.

Висновки. Наступним важливим документом є розрахунок значущості екологічних аспектів, для чого нами планується розробка відповідної методики оцінки значущості екологічних аспектів, методики визначення, аналізування та оцінювання ризиків (екологічних аспектів), форми реєстру ризиків. Нами також буде розроблено перелік документації щодо екологічного менеджменту та деякі типові документи для фармацевтичних підприємств.